

Trivselspolitik for Østre Skole

Indledning

Det skal være et fælles mål for elever, forældre og medarbejdere, at skabe en god skole hvor alle elever trives. For at nå målet om at opnå bedst mulig læring og trivsel, skal der være et godt og trygt undervisningsmiljø for alle på Østre Skole.

Derfor skal der arbejdes aktivt med trivsel i de enkelte klasser, i SFO'en samt i hjemmet. I skolens trivselspolitik er der beskrevet tiltag, der både involverer elever, forældre, lærere og pædagoger, da vi mener, at det er en fælles opgave at sørge for, at eleverne trives i skolen.

Dagligdagen på Østre Skole skal være præget af tolerance, ansvarlighed og respekt for andre. Det er derfor vigtigt, at elevernes forskellighed anerkendes. Børn lærer forskelligt og børn udtrykker sig forskelligt. Med udgangspunkt i børnenes forskellighed skal de indbyrdes respektere hinandens styrker og svagheder, således at læring og trivsel i samværet er i fokus i hverdagen.

Det er skolens klare mål, at alle elever trives og at ingen elever på vores skole udsættes for mobning. Derfor har vi som en del af "Trivselspolitikken" formuleret en plan mod mobning. Handleplanen er bl.a. ensbetydende med at der ved mistanke om mobning, er beskrevet en plan for, hvordan dette håndteres.

Vi forventer at alle, der er elever, forældre samt ansat på Østre skole, lever op til og aktivt deltager i opfyldelsen af skolens politik, målsætning og handleplaner på dette område.

Østre Skoles skolebestyrelsen

Revideret efteråret 2017

Handleplan for trivselsfremmende tiltag.

På Østre Skole er der fokus på at have en god skole, hvor eleverne bliver så faglig dygtige som de kan og trives i trygge rammer. Vi mener at trivsel og læring er to sider af samme sag. Trivsel skal opfattes som et meget væsentligt fundament for elevernes læring. Vi ser ingen modsætning mellem at arbejde med enkelt elevs eller klassernes trivsel og kravet om, at eleverne går i skole for at lære noget.

For at fremme og sikre trivslen for alle elever på Østre skole, anbefaler vi med denne handleplan forskellige trivselsfremmende tiltag. Nogle af tiltagene tager skolen og SFO sig af, andre er oplagte områder, hvor man som forældre kan være med til at styrke samværet i og omkring en klasse.

På Østre skole er der pt tre AKT-lærere (adfærd, kontakt og trivsel), der deltager som ressourcepersoner i trivselsforløb omkring enkelte elever eller hele klasser samt vejleder lærerne når det er nødvendigt eller ønsket. Desuden er af en af AKT lærerne også SSP vejleder (Skole, socialmyndigheder og politi)

På skolen har vi derudover flg. tiltag, der skal være med til at forbedre trivslen:

- AKT læseplan
- Legepatrulje
- Elevråd i Flex, mellemtrinnet og i udskoling
- Strategi mod digital mobning

AKT læseplan

AKT læseplanen er en plan for arbejdet med trivsel og sociale kompetencer” skal ses som et værktøj, der kan skabe kontinuitet og klarhed i arbejdet med trivselen på skolen. Det skal være et nyttigt dialogredskab for lærere, forældre og elever - et værktøj som kan hjælpe til med at beskrive både positive og negative sider af eleven.

Læseplanen er skrevet for voksne og anvendes bl.a. af AKT-lærerne, men omformes i det daglige brug i forhold til modtagergruppen. Akt-lærerne laver undervisningsforløb til den enkelte klasse og gennemfører denne i klassen over ca. 8 lektioner. Klassens lærere har i disse timer mulighed for at observere elevernes samspil og reaktioner til det senere arbejde i klassen. Læseplanen evalueres og justeres løbende.

Læseplanen sætter fokus på værdierne:

- Empati
- Problemhåndtering/løsning
- Kommunikationsevne
- Selvkontrol
- Samarbejdsevne
- Ansvarlighed
- Engagement
- Selvværd
- Selvstændighed

Læseplanen opdeles i faser:

- Børnehaveklasse – 2. klasse
- 3. – 4. klasse
- 5. – 6. klasse
- 7. – 9. klasse

I arbejdet med social kompetence anvendes forskellige materialer, ”Trin for Trin”, ”Holdning og handling”, øvelser, spil og øvrige undervisningsmaterialer.

Målene kan drøftes og diskuteres på forældremøder og ved forældresamtalerne.

Hvad møder eleven via SSP i Thisted Kommune?

Der er udarbejdet fælles kommunale læseplaner, hvor der er angivet beskrevet hvilke klassetrin, aktiviteter samt der ansvarlige for undervisning i:

- Trivsel og mobning.
- Elevens digitale verden

Faste trivselstiltag i de enkelte klasser fra børnehaveklasse - 9.kl

- Elevsamtaler
- Skole-hjem samtaler
- Udarbejdelse af klasseregler, som revideres løbende
- Forældremøder
- Arbejde med AKT læseplan
- Jule/klippedag (evt. de store hjælper de små)
- Arrangementer i de enkelte klasser

Faste trivselstiltag i SFO

- Kontaktpædagoger deltager i klassemøder i 0. - 3.kl. samt i spec. afd.
- Kontaktpædagoger i lærerteams i 0.-2.kl. samt i spec. afd.
- Mulighed for daglig kontakt med forældre
- Jævnlig gennemgang af samtlige børn fra bh. kl- 3. kl. samt i spec. afd.
- Ugentlig snak om aktuelle ting vedrørende børn i personalegruppen.
- Temauger på tværs af klasser/årgange.
- Faste aktiviteter, hvor børn fra forskellige klasser/årgange deltager.
- Kontaktforældreråd, hvor trivsel kan drøftes.????
- Deltagelse i skole/hjem samarbejde bh. kl. - 3. kl samt i spec. afd.
- Tid til anerkendende og konstruktiv konfliktløsning.

Ideer til andre trivselstiltag i de enkelte klasser

- Tale om frikvartererne - gode/dårlige/kammerater
- Lave legeaftaler inden eleverne går til frikvarter
- Bruge meget tid på konfliktløsning - hvis andre elever er involveret fra andre klasser, tales med de involverede
- Den gode stol
- Pigemøder/drengemøder
- Arbejde med fra Trin for trin
- Taletid
- Venskabsklasser
- Trivselsbarometerer
- Den fysiske indretning
- Sociale lege og samarbejdsøvelser
- Undervisning på tværs af klasser
- Positiv feed-back til sidekammeraterne i grupper
- Melde klare og tydelige værdier ud (hvad er godt og skidt)
- Klare og tydelige forventninger mellem skole og hjem
- Fyraftensarrangementer for forældre og elever

Ideer til trivselstiltag i forhold til forældregruppen

Kontaktforældrene i de enkelte klasser har en central rolle i arbejdet for at nedenstående tiltag bliver sat på dagsordenen på forældremøderne og at de bliver ført ud i livet til gavn for børnene.

- 10 gode råd til forældre udleveres ved skolestart. Se bilag 1.
- Regler omkring klassefødselsdage
- Positiv lærerkontakt
- Positiv og konstruktiv kontakt forældre indbyrdes
- Forældrefester
- Sociale arrangementer for fællesskabet
- Kontaktforældre og klasselærer(e) mødes og planlægger forældremøde og sociale arrangementer samt drøfter klassens trivsel.

Ønsker du flere information om skolens politikker, retningslinjer på dette område, så gå ind på Østre Skoles hjemmeside hvis du har mulighed for det. Du kan bl.a. se:

- Østre Skoles plan mod mobning.
- Østre Skoles læseplan for arbejdet med trivsel og sociale kompetencer.
- 10 gode råd til forældre om trivsel i skolen.
- Skolens sorgplan.

www.ostre-skole.skoleintra.dk

Du er også altid velkommen til personligt at kontakte skolens ledelse hvis du ønsker mere information eller har spørgsmål.

Østre Skoles plan mod trivselsproblemer.

Indledning

Målet med denne mobbehandlingsplan er at stoppe eventuel mobning eller begyndelse til mobning. Mobning er et overgreb og derfor skal der sættes ind når der er mistanke om mobning eller hvis mobning finder sted. Mobning giver børn selvværds problemer. De forsøger at fortrænge mobningen, som de oven i købet selv kan føler sig skyld i. Mobning har desuden ofte en negativ indvirkning på indlæringen.

Derfor er det altafgørende i indsatsen mod mobning, at både elever, lærere, pædagoger, ledelse og forældre tager ansvar, når det drejer sig om at stoppe mobning. Skolen giver barnet mulighed for et betydningsfuldt, refleksivt og normdannende fællesskab, hvori de personlige og sociale kompetencer udfordres og udvikles. Sammen med forældrene er vi derfor vigtige rollemodeller for børnene i deres socialisering.

Folketinget vedtog i foråret 2001 "Lov om undervisningsmiljø". Loven slår fast at mobning ikke er tilladt i skolen.

Mobning defineres som:

Mobning er en gruppes eller persons systematiske forfølgelse eller udelukkelse af en eller flere personer

Fokusområder

For at yde en forsæt aktiv indsats mod mobning sætter vi fokus på:

- ☐ Sammenhængen mellem klassens, barnets trivsel og eventuel mobning.
- ☐ At vi som medarbejdere på Østre Skole har fælles holdning, adfærd og praksis i forhold til bekæmpelse af mobning.
- ☐ At skole og hjem har en forpligtigelse til aktivt at samarbejde om indsatsen mod mobning og for god trivsel i klassen.

Derfor vil vi:

- ☐ Arbejde for at indsatsen mod mobning gøres til en blivende proces i et samspil mellem skole og hjem.
- ☐ Indarbejde en mobbepolitik på skolen, der indeholder både planer og redskaber til forebyggelse.
- ☐ Indarbejder traditioner på skolen på klasseplan og for hele skolen med positivt samvær som omdrejningspunkt.

Tegn på at processen er godt på vej, er hvis vi kan se:

- ☐ at vores indsats mod mobning virker.
- ☐ at forældre, lærere og elever i samarbejde er aktivt handlende i forhold til klassens trivsel.
- ☐ at eleverne har en oplevelse af, at de har indflydelse på processen, og at de bliver hørt og bliver taget alvorligt.

- at elevrådet oplever at deres initiativer bliver til virkelighed.

Definitioner

Mobning er, når et barn gentagne gange over en periode udsættes for negative handlinger fra en eller flere personer. Der er en ubalance i styrkeforholdet. Den, der bliver udsat for de negative handlinger, har vanskeligt ved at forsvare sig. Mobning er ikke en konflikt men et overgreb.

Konflikter foregår mellem to parter, hvor der er nogenlunde balance i styrkeforholdet

Drilleri er ofte spontant og tilfældigt. Det er at lave sjov med eller genere nogen, fordi man selv synes, det er sjovt.

Hvem mobber og hvorfor?

Der findes ikke en typisk mobber, men undersøgelser viser, at mobber ofte har en mere dominerende adfærd end hvad der er normalt blandt børn. De har ofte sværere ved at sætte sig ind i, hvordan det føles at blive mobbet. Det betyder at der er i ligeså stor udstrækning brug for en hjælpende hånd for at få disse børn til at forstå, hvad det er, der sker, når man mobber.

Hvem kan blive mobbet?

Undersøgelser viser, at der ingen sammenhæng er mellem mobning og særlige fysiske kendetegn eksempelvis briller, kropsbygning m.m. Derimod har de, der bliver mobbet ofte et forholdsvist lavt selvværd, da mobning over lang tid går ud over selvværdet. Derfor skal hele skolens personale og forældre være opmærksom på at alle kan blive udsat for mobning.

Hvordan kan der observeres tegn på mobning?

I skolen vil den mobbede være tilbøjelig til at:

- Blive passiv og trække sig ud af fællesskabet
- Gå for sig selv og være alene i frikvartererne
- Søge megen voksenkontakt, blive "klæbende"
- Gå tilbage i udviklingstrin, blive "pjevset"
- Udvide ringe selvtillid
- Komme let ud af balance, blive opfarende, mut, tavs
- Forsømme dage eller timer, komme for sent
- Miste eller få ødelagt ting, tøj eller lignende
- Klare sig dårligere fagligt

I hjemmet vil den mobbede være tilbøjelig til at:

- Ikke gå i skole generelt, på bestemte dage eller i bestemte timer.
- Undgå venner og andre børn.
- Være bange for at gå til og fra skole.
- Komme for sent hjem.
- Miste sin selvtillid.
- Komme hjem med ødelagte bøger, ting eller tøj.
- Bliver indelukket og holde op med fritidsinteresser.
- Nægte at fortælle, hvad der er galt.
- Blive let opfarende, irriteret og aggressiv.
- Græder sig i søvn eller have mareridt.
- Ændre sove- eller spisevaner.

Handleplan ved mistanke om mobning samt stop af mobning.

Lærere og/eller pædagoger vil i en konkret sag anvende de enkelte punkter i rækkefølge eller efter behov. Folkeskoleloven foreskriver at der inden for 10 dage ved konkrete tilfælde af problemer med mobning skal udarbejdes en handleplan.

- Læreren og/eller pædagogen taler med de involverede børn enkeltvis og evt. samlet. De involverede parter taler sig frem til en løsning.
- Klassen/klasserne informeres og aftaler, hvordan de kan hjælpe de involverede børn. Her skal der være opmærksomhed på medløbernes/tilskuernes rolle, og de skal inddrages i løsningerne på problemet.
- Forældrene til de involverede børn kontaktes og informeres.
- Forældrene til de indblandede og skolens ledelse inddrages i løsningen.
- Ressourcepersoner kan inddrages.
- Anvend materialer/metoder til arbejdet mod mobning.
- PPR kan inddrages.

Hvad kan klasserne gøre:

- Udarbejde klasseregler mod mobning.
- Holde klassemøder, hvor klassereglerne kan danne udgangspunkt for samtalen om, hvordan det er gået i ugens løb.
- Have mere tilsyn i frikvartererne og øget indgriben.
- Afholde samarbejdskurser eventuelt sammen med AKT

Hvis du som forælder opdager, at dit barn bliver mobbet eller ser tegn på mobning, er det vigtigste, du kan gøre at vise forståelse for dit barns følelser og frem for alt støtte dit eget barn.

- Lyt til dit barns beskrivelse af oplevelsen og giv det troen på, at I sammen kan klare det her.
- Grib problemet an, som noget, der skal og kan løses. Kontakt evt. mobberens forældre. Kontakten bør her være løsningsorienteret og holdt i en god tone. Samtidig bør kontakten mellem forældre orienteres til klasselærer.
- Tag fat i det konkrete og gem eventuelle fordomme om andre børn væk.
- Tal pænt om kammerater, forældre, lærere og det pædagogiske personale i børnenes påhør.
- Kontakt dit barns klasselærer eller pædagog. Du kan regne med at lærere og pædagoger på Østre Skole vil sætte alt ind på at standse mobningen, når vi har kendskab til den.
- Kontakt evt. skolens ledelse.

Hvis dit barn mobber andre børn, bør du undgå at påføre skyldfølelse, men i stedet få dit barn til at føle ansvarlighed.

- Fokuser på mobningen ikke på barnet. Det er ikke barnet, der er problemet men selve mobningen, og det er uacceptabelt.

- Hvis der er flere om mobningen, bør du kontakte de andre forældre og informere dit barn om det. Du kan ikke forvente at mobberes forældre nødvendigvis modtager din henvendelse positivt.
- Tal pænt om kammerater, forældre, lærere og det pædagogiske personale i børnenes påhør,
- Vær positiv og samarbejdsvillig, hvis du kontaktes af den mobbedes forældre. I har et fælles problem, der skal løses.
- Kontakt dit barns lærere eller pædagoger. Du kan regne med og stole på, at vi vil hjælpe dit barn og jer med at komme ud af episoden og videre på en konstruktiv måde.
- Kontakt evt. skolens ledelse.

Hvad kan forældre til tilskuere til mobning gøre:

- Det er vigtigt at forældre til tilskuere henvender sig på skolen, hvis de bliver bekendt med, at der foregår mobning.

Østre Skoles strategi mod digital mobning

Hvad er digital mobning?

Begrebet digital mobning dækker over krænkende, nedværdigende og ekskluderende handlinger, som børn og unge udsættes for gennem sociale medier, SMS m.m. Digital mobning adskiller sig fra den ikke-digitale mobning på følgende måder:

- Den digitale mobning kan stå på 24 timer i døgnet og er ikke begrænset til kun at forekomme i skoletiden
- Der er en vis anonymitet ved de sociale medier, der skaber stor usikkerhed blandt eleverne, idet man ofte ikke kender afsenderen
- Det er særlig problematisk at blive udsat for digital mobning, fordi man ikke ved, hvor mange der har set eller delt de krænkende kommentarer eller billeder, og fordi man ikke altid kan slette dem igen.

Hvordan forebygger vi digital mobning?

Digital trivsel afhænger af digital dannelse og af at besidde en kritisk, etisk og respektfuld social bevidsthed i forhold til sig selv og andre.

Skolen viderefører dagtilbuddenes arbejde med at opbygge en god digital kultur blandt børnene. Fra skolestart arbejder skolen med digital dannelse i forhold til, hvordan digitale værktøjer understøtter læring og trivsel og hvordan man opfører sig anerkendende og respektfuldt på de sociale medier. Skolens ledelse sikrer, at

- digital dannelse implementeres i elevernes skoledag og i forbindelse med forældremøder
- alle ansatte og elever ved hvad digital mobning er, og hvad der er god adfærd på de sociale medier
- der gennemføres forskellige undervisningsforløb med forældre og elever på udvalgte klassetrin med fokus på digitale medier og digital etik
- der er et tæt samarbejde mellem skole, SFO og Juniorklub

Hvordan håndterer vi digital mobning?

Skolen:

Hvis der er mistanke om, eller der foregår digitale mobning, og det er foregået eller opdages på skolen, følger vi "Handleplan ved mistanke om mobning samt stop af mobning", som er en del af Østre skoles trivselsplan.

Forældre:

- Tal først og fremmest med barnet om, hvad der er sket. Få barnet til at vise dig sms'en/opslaget og tag om muligt et screenshot.
- Tag kontakt til mobberens/mobbernes forældre, hvis det drejer sig om nogle, I kender.
- Tag kontakt til skolen, hvis den digitale mobning er foregået i skoletiden, er foregået mellem to/flere klassekammerater, eller hvis I har brug for vejledning.
- Er dit barn postet på et uønsket billede, findes der hjælp på websiden <https://redbarnet.dk/sletdet/>

Supplerende information:

- <https://redbarnet.dk/skole/sikkerchat/foraelde>
- <https://bornsvilkar.dk/fokus/mobning/digitalt/hjaelp-til-sikker-digital-kurs>

10 gode råd til forældre

1. Støt læreren i prioritering af klassens sociale liv. Lærere, der sætter konkrete initiativer i gang for at forbedre det sociale liv i klassen, har brug for forældreopbakning, hvis projektet skal lykkes.
2. Tal ikke dårligt om dit barns klassekammerater, deres forældre eller lærere. Det påvirker hele klassens trivsel.
3. Hvis du har mistanke om, at der foregår mobning i dit barns klasse, så kontakt klasselæreren.
4. Hvis du oplever, at der er problemer eller konflikter mellem dit barn og andre børn i klassen, er det vigtigt at du tager kontakt til de pågældende forældre, så I kan tage hånd om problemet i fællesskab.
5. Vær opmærksom på "usynlige" kammerater i dit barns klasse – børn, der ikke nævnes, er med hjemme at lege osv. "Usynlige" klassekammerater kan være isolerede mobbede børn, der trænger til at komme med i fællesskabet.
6. Sørg for at opfordre dit barn til at støtte og bakke op om den klassekammerat, der har vanskeligt ved at forsvare sig selv. Det er især håndsækningen fra en kammerat, der bryder isolationen omkring det barn, der udsættes for mobning.
7. Støt dit barn i at dyrke mange forskellige bekendtskaber på tværs af klassen. Det er en styrke for barnet at have flere bekendtskaber, og det mindsker samtidig risikoen for, at nogle klassekammerater bliver isoleret.
8. Prioriter samvær med de andre forældre i dit barns klasse. Socialt samvær i forældregruppen smitter af på det sociale samvær børnene imellem.
9. Prioriter fødselsdagsinvitationer fra klassekammerater højt. Det udtrykker respekt for og accept af klassekammeraten, der har inviteret til fødselsdag.
10. Når du selv holder fødselsdag for dit barn, så husk den sociale fødselsdagspolitik: alle, ingen, alle pigerne eller alle drengene. Selektive invitationer markerer manglende respekt for klassen som et samlet fællesskab. Ikke at blive inviteret opleves meget smertefuldt.

Østre Skoles læseplan for arbejdet med trivsel og sociale kompetencer.

Hvorfor fokus på trivsel og social kompetence?

Normer og værdier synes ikke mere så entydige og fastlagte, idet de ikke som tidligere skabes i en fælles forståelsesramme, som man kan spejle sig i. De synes derimod snarere konstant at måtte skabes, opbygges, ændres og vedligeholdes i forhold til den tilhørende gruppe og det tilhørende fællesskab.

Danske børns hverdag har ændret sig meget i løbet af de senere år. En af konsekvenserne er, at forældrene bruger mindre tid sammen med børnene, og dertil kommer, at familien ofte får deres børn på et tidspunkt, hvor de samtidig har travlt med at skabe sig en karriere.

Især småbørnsfamilierne har en arbejdsdag, hvor de er længe væk fra hjemmet, og når familien endelig er samlet, så er det ikke ualmindeligt, at de voksne ikke har overskud til at indgå i et forpligtende samspil med børnene, hvilket bl.a. betyder, at forældrene ikke påtager sig opdragerrollen i tilstrækkelig grad. Måske bruges der heller ikke så megen tid sammen i fælles gøremål, idet megen tid derhjemme bruges på computer og TV.

Konsekvensen af familiens ændrede livsform bliver, at forældre i vidt omfang overlader opdragelsen af børnene til professionelle. Institutioner som skolen og SFO'en er for mange børn ikke et supplement til hjemmet, men er ofte snarere en erstatning for hjemmet. Det samfundsmæssige og kulturelle opbrud, som vi gennemlever i disse år, stiller store, nye og anderledes krav til mennesket. Vi skal være i stand til at kunne vurdere, analysere, vælge og handle i forhold til nye og ukendte situationer.

Der stilles store læringskrav til børnene i forhold til tidligere. Engang var det tilstrækkeligt, hvis eleven var i stand til at høre efter og gengive det læste. Nu stilles der krav om stillingstagen og refleksion - ansvar eller medansvar for egen læring. Desuden forventer vi, at selv små børn skal kunne træffe et valg - det gælder i hjemmet, men også i institutionen.

Social kompetence

Social udvikling er en normal del af børns lærings- og modningsproces, og børns muligheder for at mestre hverdagen på skolen og blandt kammeraterne er afgørende for et barns trivsel. Som voksne tager vi social kompetent adfærd for givet, fordi den passer ind i de situationer som barnet er i, og fordi den er i tråd med vore forventninger. Vi kan måske notere os, at nogle børn er specielt vellidte af venner og af voksne, men vi overvejer sjældent, hvilke færdigheder og vurderingsevner disse børn nødvendigvis må være i besiddelse af.

Vi er generelt og i langt højere grad tilbøjelige til at notere os børns mangel på social kompetent adfærd, når den ikke er i overensstemmelse med det, vi almindeligvis forventer. Hver dag reagerer et almindeligt barn på et komplekst sæt af sociale krav, og barnet må være i stand til at administrere mange forskellige handlingsmønstre for at kunne mestre en række forskellige situationer.

Når børn ikke kan klare at leve op til disse krav fører det til tab af status, afvisning fra de andre børn og måske irettesættelse fra de voksnes side. Det kan også give anledning til mobning. Problemer med social adfærd resulterer ofte i dårlige sociale relationer med andre børn og voksne. Det påvirker børns motivation og selvopfattelse, og det svækker deres læring i skolen og medfører, at de går glip af mange positive erfaringer og læreprocesser.

Børn lærer social adfærd på samme måde, som de lærer asocial adfærd. De lærer det ved at se andre benytte sig af færdigheder, og de prøver på tilsvarende vis selv at udføre dem. Sociale børn oplever og efterligner det positive samvær de indgår i, ligesom de også kan kopiere en asocial adfærd. Lærere og pædagoger kan hjælpe børnene med at udvikle og bruge de færdigheder, der fungerer som byggestenene i begrebet social kompetence, som også er et led i oplevelsen af et større selvværd. Vi skal være mere opmærksomme på at finde anledning til at anerkende et barns indsats, snarere end at dadle et barn for uhensigtsmæssig opførsel.

At få et barn til at ændre adfærd er ofte en langsommelig proces, især hvis det igennem hele opvæksten har tillært sig et andet reaktionsmønster. Det er derfor vigtigt at starte social læring så tidligt som muligt. Jo senere man kommer i gang, jo vanskeligere vil det være at lære børnene en mere konstruktiv tilgang til samværet med hinanden, og allerede i børnehaven fastlægges mange adfærdsmønstre.

Der lægges op til, at der udvikles en forståelse, et fælles sprog, der kan tydeliggøre de grundlæggende værdier for alle skolens parter. Med andre ord: Der skal i større udstrækning sættes ord på det, der allerede er en del af skolens praksis.

Udviklingen af personlige og sociale kompetencer sker på tværs af fag og er derfor et fælles ansvarsområde for de lærere/pædagoger (og forældre), der er i kontakt med eleven. Da der er flere personer involveret, forudsætter det kommunikation og dermed et fælles sprog. Det er nødvendigt med en fælles bevidsthed om elevens aktuelle udviklingsniveau (status), for at dette kan være udgangspunktet for opstillingen af mål for elevens læring.

AKT læseplan

AKT læseplanen er en plan for arbejdet med trivsel og sociale kompetencer” skal ses som et værktøj, der kan skabe kontinuitet og klarhed i arbejdet med trivselen på skolen. Det skal være et nyttigt dialogredskab for lærere, forældre og elever - et værktøj som kan hjælpe til med at beskrive både positive og negative sider af eleven.

Læseplanen er skrevet for voksne og anvendes bl.a. af AKT-lærerne, men omformes i det daglige brug i forhold til modtagergruppen. Akt-lærerne laver undervisningsforløb til den enkelte klasse og gennemfører denne i klassen over ca. 8 lektioner. Klassens lærere har i disse timer mulighed for at observere elevernes samspil og reaktioner til det senere arbejde i klassen.

Læseplanen evalueres og justeres løbende.

Læseplanen sætter fokus på værdierne:

- Empati
- Problemhåndtering/løsning
- Kommunikationsevne
- Selvkontrol
- Samarbejdsevne
- Ansvarlighed
- Engagement
- Selvværd
- Selvstændighed

Læseplanen opdeles i faser:

- Børnehaveklasse - 2. klasse
- 3. - 4. klasse
- 5. - 6. klasse
- 7. - 9. klasse

I arbejdet med social kompetence anvendes forskellige materialer, "Trin for Trin", "Holdning og handling", øvelser, spil og øvrige undervisningsmaterialer.

Målene kan drøftes og diskuteres på forældremøder og ved forældresamtalerne

Børnehaveklasse - 2. klasse

Empati. At forstå og forudse andres følelser og tanker.

- *at du kan genkende glæde, vrede "ked af " angst, overraskelse og afsky*
- *at du kan genkende de andres "gode" og "dårlige" følelser (f.eks. at ondt i maven kan betyde, at man er ked af det.)*
- *at du kan respektere andres følelser*

Problemhåndtering/løsning. At håndtere problemer vha. problemløsningsstrategier.

- *at du kan lære at stoppe op eller "tælle til ti"*
- *at du kan indse, hvad problemet er*
- *at du kan finde løsninger på problemet*
- *at du kan vælge løsningen, som fungerer i forhold til:*
 1. *hvad der er godt for dig selv*
 2. *hvad der er godt for den anden eller de andre*
 3. *hvad der ellers kan ske*
- *at du kan afprøve den valgte løsning i praksis*

Kommunikationsevne. At kunne give og modtage informationer på en god måde.

- *at du kan lytte, når andre taler*
- *at du kan vente med at tale til det bliver din tur*
- *at du kan tale pænt til andre*
- *at du kan tale så andre kan høre dig*

Selvkontrol. At være i kontakt med egne følelser uden at de "tager magten".

- *at du kan genkende de signaler som fortæller om dine følelser*
- *at du kan mærke dine "gode" og "dårlige" følelser (f.eks. at ondt i maven kan betyde, at du er ked af det)*
- *at du kan anvende forskellige stressdæmpende teknikker eks. tælle til ti, dybe indåndinger, tænke på noget andet*
- *at du kan udsætte egne behov*

Samarbejdsevne. At løse opgaver i fællesskab - på trods af forskellighed.

- *at du kan indse, at nogle opgaver skal løses sammen med andre*
- *at du kan acceptere, at andre kan bestemme, hvem du skal samarbejde med*
- *at du kan lytte til andres meninger*
- *at du kan bidrage til samarbejdet ved at få sagt din mening*
- *at du kan lære at vente "på tur "*
- *at du kan acceptere, at andre også kan have ret*

Ansvarlighed. At kunne påtage sig og bære et ansvar.

- *at du kan aflevere beskeder fra skole og SFO*
- *at du kan hjælpe til med at holde orden i skole og i SFO*
- *at du kan holde styr på egne ting*
- *at du kan overholde aftaler*
- *at du kan vise respekt for andres ting*
- *at du kan stå ved egne handlinger*

Engagement. At være aktiv og involverende.

- *at du tager aktiv del i det der foregår her og nu, f.eks. at fortælle og lytte*
- *at du bruger alle dine sanser*
- *at du tager initiativ til f.eks. et spil eller en leg*
- *at du lytter til andres ideer*
- *at du kan hjælpe andre f.eks. ved at hente en voksen, når nogen er ked af det*
- *at du kommer frem med dine ideer*
- *at du stiller spørgsmål, når der er noget du ikke ved*

Selvverd. At alle opnår følelsen af at være værdifuld.

- *at du kan være glad for din præstation*
- *at du kan blive rettet på uden at blive ked af det*
- *at du kan være god nok, selv om du laver fejl*
- *at du kan være accepteret, selv om du ikke altid er med i legen*

Selvstændighed. At kunne agere på egen hånd.

- *at du kan prøve at løse en opgave, inden du spørger om hjælp*
- *at du kan tage tøj på og binde sko*
- *at du kan være med til at holde orden i din skoletaske*
- *at du kan lege noget uden at de andre også skal være med*
- *at du kan stole på din egen opfattelse og ikke ukritisk følge andre*
- *at du kan færdes alene på skolen*

3. - 4. klasse**Empati. At forstå og forudse andres følelser og tanker.**

- *at du kan indse, hvorfor andre er kede af det*
- *at du kan indse, hvornår andre har brug for fred/gerne vil være alene*
- *at du kan indse, hvornår dit drilleri ikke længere er sjovt*

Problemhåndtering/løsning At håndtere problemer vha. problemløsningsstrategier.

- *at du kan acceptere, når der siges " stop "*
- *at du kan stoppe op og tænke før du handler*
- *at du kan agere i forhold til klassens/skolens "spilleregler/aftaler"*
- *at du kan lytte til andre*
- *at du kan indrømme egne fejl*
- *at du kan sige undskyld, når det er nødvendigt*
- *at du og de andre kan løse en konflikt sammen*
- *at du kan bede andre om hjælp til at løse et problem*

Kommunikationsevne At kunne give og modtage informationer på en god måde.

- *at du kan udtrykke dig klart og tydeligt*
- *at du kan tænke før du taler*
- *at du kan lytte og lade andre tale uden at afbryde*
- *at du kan tale pænt til andre*
- *at du kan holde dig til et emne*
- *at du kan deltage i en diskussion*

Selvkontrol. At være i kontakt med egne følelser uden at de "tager magten".

- *at du kan erkende dine egne følelser*
- *at du kan sætte ord på dine følelser*

- *at du kan bevare roen i pressede situationer*
- *at du kan kontrollere egne behov*

Samarbejdsevne. At løse opgaver i fællesskab - på trods af forskellighed.

- *at du kan tilbyde andre din hjælp*
- *at du kan acceptere andres meninger og holdninger*
- *at du kan omgås og arbejde sammen med andre, både drenge og piger*
- *at du kan vise tolerance*
- *at du kan lytte aktivt i en diskussion*
- *at du kan ændre opfattelse, når du møder gode argumenter*
- *at du kan genkende demokratiske spilleregler*

Ansvarlighed. At kunne påtage sig og bære et ansvar.

- *at du kan skelne mellem rigtigt og forkert*
- *at du kan erkende egne fejl*
- *at du kan påtage dig din del af gruppens pligter*
- *at du kan holde, hvad du lover*
- *at du kan møde til tiden*
- *at du kan passe på egne og andres ting*
- *at du kan være med til at holde orden i klassen*
- *at du kan stå ved egne handlinger*

Engagement. At være aktiv og involverende.

- *at du kan være nærværende og koncentrere dig*
- *at du kan komme med forslag og tage initiativ*
- *at du kan være medbestemmende*
- *at du kan glemme tid og sted og bare blive ved*

Selvverd. At alle opnår følelsen af at være værdifuld.

- *at du kan være tilfreds med din præstation uden andres bekræftelse*
- *at du kan være tilfreds, når du har gjort dit bedste*
- *at du kan forstå, at der kan være forskel på, hvad man kan opnå*
- *at du kan erkende dine egne grænser*

Selvstændighed. At kunne agere på egen hånd.

- *at du kan gå i gang med en opgave, før du spørger andre*
- *at du kan påtage dig en praktisk opgave alene*
- *at du kan tage initiativ og være igangsættende i forhold til andre*
- *at du kan forstå betydningen af gruppepres*
- *at du kan holde orden i dine ting (eks. gymnastiktøj og lektier)*

PC og Mobil - kørekort

Eleverne gennemfører i starten af 4.klasse et forløb om etiske regler for chat og sms.

Efter forløbet afprøves elevernes viden og den enkelte elev får udleveret kørekort/tilladelse til at anvende til pc og mobil i skolen.

Hvis eleven senere ikke overholder reglerne, kan kørekortet inddrages og eleven skal i værste fald gennemføre endnu et forløb!

5. - 6. klasse

Empati. At forstå og forudse andres følelser og tanker.

- *at du kan aflæse andres ansigtsmimik, kropssprog og toneleje*
- *at du kan aflæse og indse grunden til andres humørsvingninger*
- *at du kan indse, hvorfor andre kan have brug for særlig hensyntagen*

Problemhåndtering/løsning. At håndtere problemer vha. problemløsningsstrategier.

- *at du kan erkende et problem*
- *at du kan tale om problemet med andre*
- *at du kan tænke før du taler*
- *at du kan sætte dig i andres sted*
- *at du kan se flere mulige løsninger*
- *at du kan acceptere, at din løsning ikke altid er den bedste*
- *at du kan tage medansvar for, at et problem løses*

Kommunikationsevne. At kunne give og modtage informationer på en god måde.

- *at du kan udtrykke dig situationsbestemt*
- *at du kan se betydningen af kropssprog, mimik, tonefald, øjenkontakt, m.m.*
- *at du kan fastholde et emne i en diskussion*
- *at du kan vise interesse ved at være spørgende*

Selvkontrol. At være i kontakt med egne følelser uden at de "tager magten".

- *at du kan erkende dine egne stærke og svage sider*
- *at du kan aflæse og indse grunden til egne humørsvingninger*
- *at du kan agere i forhold til dine følelser*

Samarbejdsevne. At løse opgaver i fællesskab - på trods af forskellighed.

- *at du kan fastholde fokus på opgaven og ikke på personen*
- *at du kan og vil hjælpe andre*
- *at du kan deltage aktivt i et gruppearbejde og give alle en chance for at bidrage*
- *at du kan indgå kompromiser*
- *at du kan både lytte og komme til orde i en diskussion*
- *at du kan have forståelse for andres meninger og holdninger*
- *at du kan forstå demokratiske spilleregler*

Ansvarlighed. At kunne påtage sig og bære et ansvar.

- *at du kan holde en aftale - holde hvad du lover*
- *at du kan være til at stole på - man kan regne med dig*
- *at du kan påtage dig ansvar for egne handlinger*
- *at du kan tage et selvstændigt ansvar f.eks. "jeg sørger for det" i gruppearbejde*
- *at du kan sige nej og modstå pres fra andre når du ikke har lyst*
- *at du kan møde forberedt og have orden i dine ting - selv efter fravær*
- *at du kan kan/tør indrømme fejltagelser*
- *at du kan sige undskyld, når det er nødvendigt*

Engagement. At være aktiv og involverende.

- *at du kan vise positiv interesse for andre*
- *at du kan komme med forslag*
- *at du kan markere dig i timerne*
- *at du kan melde dig frivilligt til at løse opgaver på klassens vegne*

- *at du kan møde forberedt til timerne*
- *at du kan være igangsætter - både i timerne og i frikvartererne*
- *at du kan gøre noget for klassens fællesskab*

Selvverd. At alle opnår følelsen af at være værdifuld.

- *at du kan tænke positivt om dig selv og andre*
- *at du kan behandle andre, som du selv vil behandles*
- *at du kan indse, at det er tilladt at have en dårlig dag*
- *at du kan tage chancer og forstå, hvorfor det også kan gå galt*

Selvstændighed. At kunne agere på egen hånd.

- *at du kan gå i gang med en opgave på egen hånd*
- *at du kan bruge din lektiebog på en konstruktiv måde*
- *at du kan tage initiativ til at løse konflikter*
- *at du kan planlægge din dag, både i skolen og i fritiden*
- *at du kan pakke din taske*
- *at du kan håndtere gruppepres på en fornuftig måde*

7. - 9. klasse

Empati. At forstå og forudse andres følelser og tanker.

- *at du kan analysere andres følelser/signaler*
- *at du kan vurdere forskellen på bevidste/ubevidste handlinger*

Problemhåndtering/løsning. At håndtere problemer vha. problemløsningsstrategier.

- *at du kan analysere et problem*
- *at du kan vurdere forskellige forslag til løsning af problemer/konflikter*
- *at du kan vurdere, hvornår det er hensigtsmæssigt at andre inddrages i løsningen af et problem*

Kommunikationsevne. At kunne give og modtage informationer på en god måde.

- *at du kan give udtryk for dine holdninger*
- *at du kan give udtryk for egne følelser på en fornuftig måde*
- *at du kan deltage aktivt i en diskussion*
- *at du kan analysere andres udsagn*
- *at du kan vurdere andres udsagn*

Selvkontrol. At være i kontakt med egne følelser uden at de "tager magten".

- *at du kan analysere dine egne stærke og svage sider*
- *at du kan analysere grunden til egne humørsvingninger*
- *at du kan vurdere egne behov*
- *at du kan give udtryk for egne følelser*
- *at du kan modstå pres fra andre*

Samarbejdsevne. At løse opgaver i fællesskab - på trods af forskellighed.

- *at du kan se forskellighed som en styrke*
- *at du kan analysere og vurdere andres meninger og holdninger*
- *at du kan samle forskellige holdninger til et kompromis*
- *at du kan respektere demokratiske spilleregler*

Ansvarlighed. At kunne påtage sig og bære et ansvar.

- *at du kan overholde aftaler*
- *at du kan holde orden i dine ting*

- *at du kan passe på lånte ting*
- *at du kan gøre et påbegyndt arbejde færdigt*
- *at du kan vise medansvar for klassen/kammeraternes trivsel*
- *at du kan føle ansvar for skolens inventar m.m.*

Engagement. At være aktiv og involverende.

- *at du kan være aktiv*
- *at du kan vise initiativ*
- *at du kan deltage i diskussioner*
- *at du kan arbejde intenst med opgaverne*
- *at du kan forholde dig til problemerne og tage stilling*

Selvværd. At alle opnår følelsen af at være værdifuld.

- *at du kan analysere dine værdier i forhold til andre*
- *at du kan vurdere ros og ris på en konstruktiv måde*
- *at du kan erkende dig selv i kraft af hvem du er, og ikke kun hvad du kan*

Selvstændighed. At kunne agere på egen hånd.

- *at du kan søge viden og informationer*
- *at du kan benytte dine informationer til selv at gå videre med arbejdet*
- *at du kan vurdere argumenter i en diskussion*
- *at du kan analysere betydningen af at sige både fra og til*
- *at du kan vurdere dine egne præstationer*

Forløbet i 8.klasse ligger i skoleårets start da der kommer nye elever ind fra fødeskolerne. AKT-lærernes medvirken i 9.klasserne kan foregå som et dagsforløb eks i emneugen eller på klasselærerdage/trivselsdage!